

Stay home, stay safe?

De impact van de COVID 19 crisis op de omvang, de aard en het type melder van huiselijk geweld en kindermishandeling

NOVEMBER 2021

Monitor Meldingen trecht

Het is goed denkbaar dat de COVID-situatie en de daarmee gepaard gaande COVID-19 maatregelen leiden tot oplopende spanningen in huishoudens. Dergelijke spanningen vergroten mogelijk ook de kans op huiselijk geweld. Het NSCR (Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving) doet onderzoek naar de omvang, aard en ernst van huiselijk geweldmeldingen. Dit onderzoek wordt gefinancierd door ZonMw (Zie: <https://www.zonmw.nl/nl/>). Om dit te onderzoeken worden gegevens geanalyseerd van Veilig Thuis, een organisatie voor het melden van huiselijk geweld en kindermishandeling en het geven van advies en ondersteuning bij vermoedens daarvan¹.

Door de per week geregistreerde huiselijk geweld-meldingen bij Veilig Thuis in 2020 te vergelijken met die in 2019, maakt het NSCR de mogelijke impact van de COVID-19-maatregelen op huiselijk geweld inzichtelijk. Meer informatie over de theorie, achtergrond, onderzoeksvragen, hypothesen en methode van het onderzoek is te vinden op: <https://nscr.nl/stay-home-stay-safe>.

De werkwijze bij Veilig Thuis

Zowel *slachtoffers*, *plegers*, *omstanders* als *professionals*² kunnen contact opnemen met Veilig Thuis bij vermoedens van huiselijk geweld. Veilig Thuis kijkt samen met de contactlegger wat er aan de hand is. Hierdoor krijgt Veilig Thuis een beeld van de actuele veiligheid van alle directbetrokkenen. Directbetrokkenen kunnen slachtoffers en plegers zijn die betrokken zijn bij een onveilig situatie, of omstanders die bijvoorbeeld getuige zijn van de situatie. In overleg met de contactlegger neemt Veilig Thuis vervolgens een besluit om over te gaan tot het geven van *advies* of het registreren van

¹ Zie: <https://veiligthuis.nl/>.

² Voor professionals geldt sinds 1 januari 2019 dat het een professionele norm is geworden om een melding bij Veilig Thuis te doen wanneer er vermoedens van acute en structurele onveiligheid bestaan. Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>.

een *melding*. In een adviesgesprek met de contactlegger (e.g. directbetrokkene, omstander of professional) bespreekt Veilig Thuis de mogelijkheden om de veiligheid van directbetrokkenen te herstellen en hoe Veilig Thuis hierin kan ondersteunen. Wanneer de contactlegger en een medewerker van Veilig Thuis tot de conclusie komen dat de situatie (lees: casus) onveilig is en de contactlegger graag wil dat Veilig Thuis de casus oppakt en/of verder onderzoekt, kan de contactlegger ervoor kiezen om een *melding* van het vermoedelijke huiselijk geweld te maken. Op basis van een melding start Veilig Thuis een onderzoek naar de situatie of wordt de hulp van een hulpverlener ingeroepen, zodat directbetrokkenen geholpen kunnen worden. De *adviezen* en *meldingen* worden in alle 26 Veilig Thuis-regio's geregistreerd.

Deze monitor

Het NSCR onderzoekt de geregistreerde meldingen en adviezen uit alle Veilig Thuis-regio's. Eerst worden de meldingen en adviezen op regionaal niveau onderzocht. Later beschikt het NSCR over landelijke meldings- en adviesgegevens waardoor ook landelijke trends in kaart kunnen worden gebracht. In deze monitor staan de geregistreerde huiselijk geweld meldingen in de regio Utrecht centraal, en wordt gekeken naar de meldingen in de periode voor, tijdens en na de eerste lockdown. Er wordt onderzocht of de omvang en aard van meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling in 2020 (gedurende de COVID-19 crisis) verschillen van de meldingen in 2019. Ook is er onderzocht of de getroffen COVID-maatregelen mogelijk tot veranderingen hebben geleid in kenmerken van de personen die de meldingen maken³.

In aanvulling op deze Monitor zijn in de *Bijlage Meldingen* meer figuren opgenomen die verschillen in casussen en meldingen, de vermoedelijke aard van huiselijk geweld en kindermishandeling, en melders tussen 2019 en 2020 laten zien.

Meldingen en casussen

In deze monitor wordt onderscheid gemaakt tussen meldingen en casussen. Het is mogelijk dat meerdere personen, bijvoorbeeld een wijkagent en een buurtbewoner, een melding maken van dezelfde vermoedelijke situatie (casus) van huiselijk geweld. In de regio Utrecht zijn in 2019 gemiddeld 1,31 meldingen per casus gedaan (minimaal 1, maximaal 9). In 2020 werden gemiddeld 1,50 meldingen per casus gedaan (minimaal 1, maximaal 14). Met betrekking tot de vermoedelijke aard van het huiselijk geweld zijn de unieke casussen onderzocht op waarneembare veranderingen in de vermoedelijke aard van huiselijk geweld meldingen, terwijl de meldingen zijn onderzocht op waarneembare verschillen in *wie* de meldingen hebben gedaan.

Ontbrekende gegevens

Als een casus nog niet is afgerond, is het mogelijk dat de inhoud van een aantal huiselijk geweldmeldingen nog niet volledig is geregistreerd door Veilig Thuis Utrecht. Het is daardoor soms mogelijk dat de huiselijk geweldmelding wel is geregistreerd, maar informatie over de vermoedelijke aard van het huiselijk geweld en/of wie de melder van het huiselijk geweld is ontbreekt. Dit wordt in de data aangegeven als een missende waarde. Het is bij de interpretatie van de bevindingen van belang dat er rekening wordt gehouden met missende waarden, omdat missende waarden de gevonden resultaten kunnen vertekenen. Omdat we periodiek nieuwe data opvragen wordt het beeld na verloop van tijd completer omdat er steeds minder gegevens ontbreken. Bovendien is vanaf het begin van het 3^e kwartaal in 2019 is de volledigheidcheck geïntroduceerd. Door de volledigheidcheck dienen medewerkers bij het afronden van de meldingen en adviezen alle velden met betrekking tot het informatieprotocol⁴ in te vullen. Als gevolg worden registraties van huiselijk geweldmeldingen vanaf dat moment beter gevuld dan in 2019.

³ Deze monitor is eerder verschenen. T.o.v. de eerdere publicatie bevat de huidige monitor kleine wijzigingen in figuur 1, 2 en 3 en de bijbehorende tekst. De conclusies uit het vorige monitor blijven ongewijzigd.

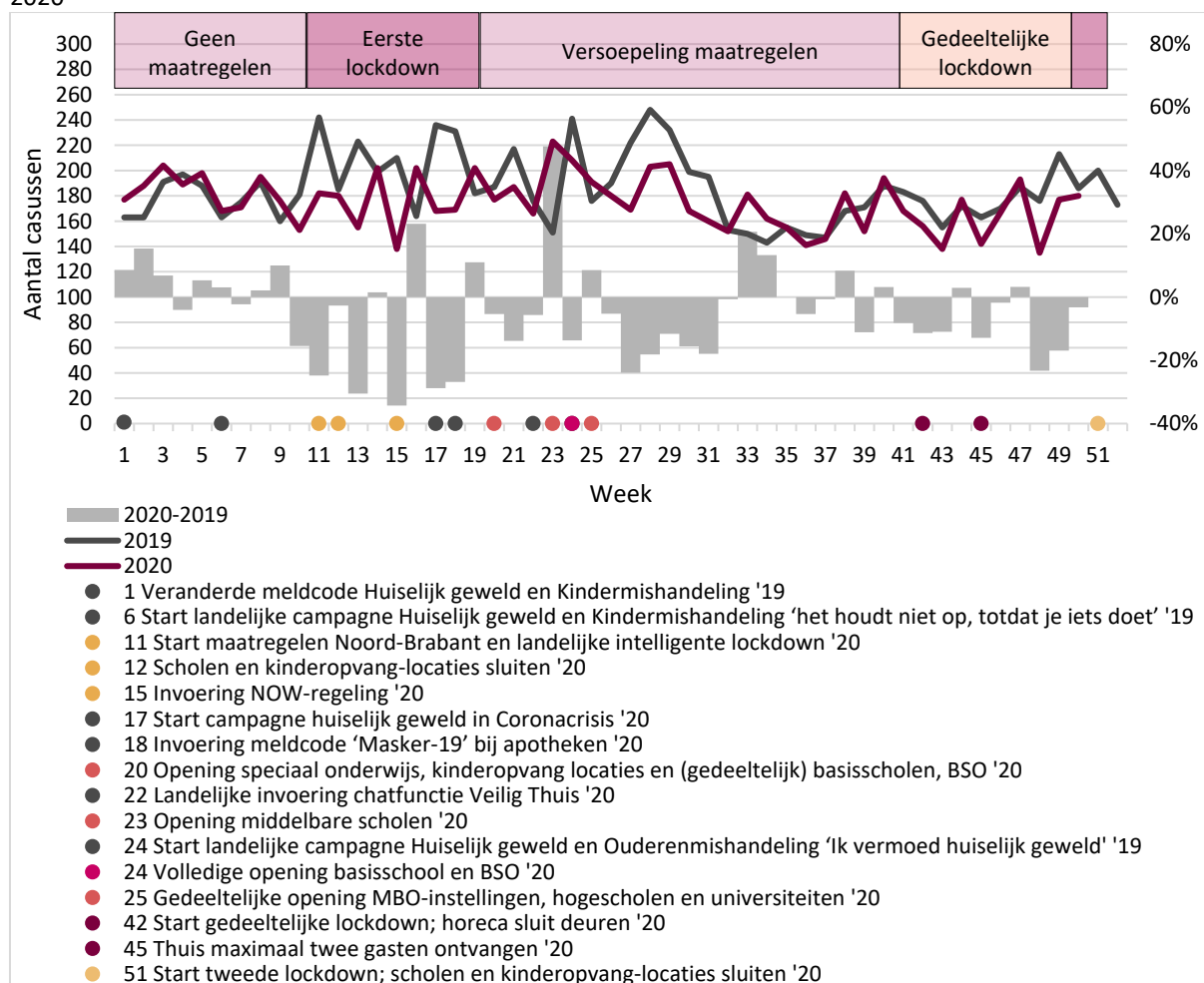
⁴ Zie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-892983.pdf>

Bevindingen

Huiselijk geweld-casussen per week

In de volgende twee figuren wordt gekeken naar het aantal casussen in 2019 en 2020 en naar de vermoedelijke aard van het geweld in deze casussen. In figuur 1 wordt het aantal *casussen* per week in 2019 (zwarte lijn) en 2020 (rode lijn), alsmede de percentuele toe- of afname van het wekelijkse aantal *casussen* in 2020 ten opzichte van diezelfde weken in 2019 weergegeven (de grijze balken)⁵. Binnen de figuur wordt voorts onderscheid gemaakt naar vier periodes in 2020 die de verschillende periodes van COVID-19-maatregelen illustreren (geen maatregelen, eerste lockdown, versoepeling en gedeeltelijke lockdown). Door deze periodes in 2020 te vergelijken met diezelfde weken in 2019 wordt inzichtelijk gemaakt of er een verandering waarneembaar is in de omvang en aard van huiselijk geweld. Ook is in de figuur door middel van bolletjes een tijdslijn⁶ weergegeven die relevante veranderingen in het werkveld van Veilig Thuis en de getroffen specifieke COVID-19-maatregelen aangeven. In de Bijlage Meldingen worden deze veranderingen in meer detail uitgelegd.

Figuur 1. Absolute aantal casussen en percentuele toe- of afname van het aantal casussen per week 2019 – 2020

Noot: in 2019 werden er 9657 casussen geregistreerd. In 2020 werden er, tot en met week 50, 8784 casussen geregistreerd.

⁵ Voor 2020 zijn alle casussen en meldingen t/m week 50 verwerkt.

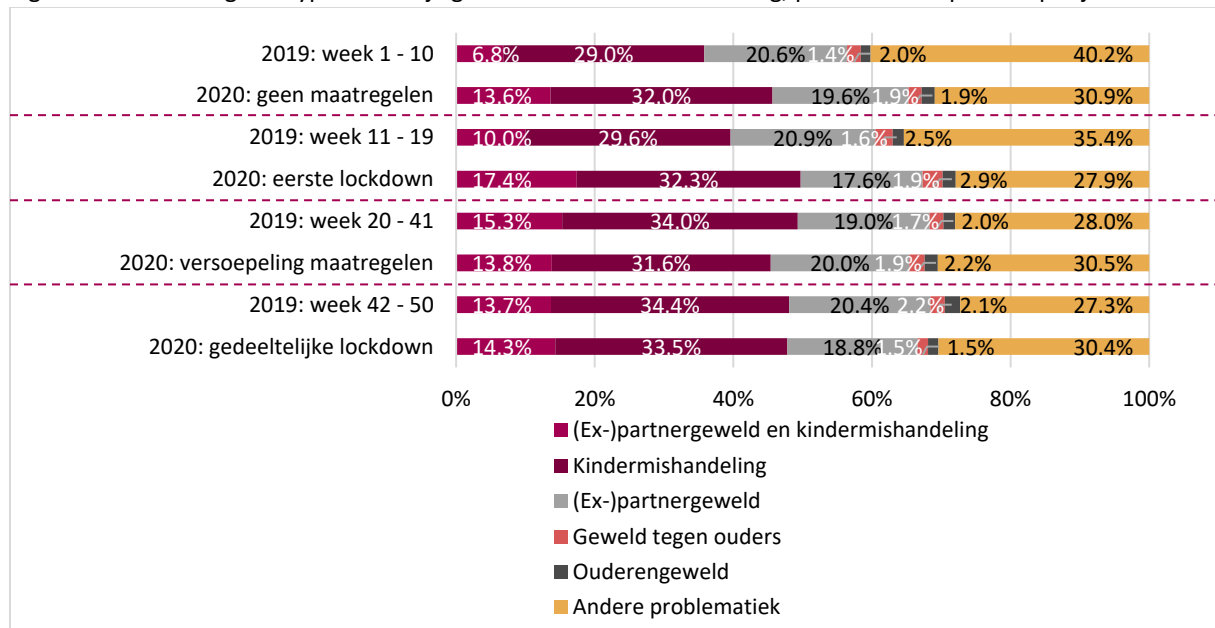
⁶ De grijze bolletjes representeren veranderingen in het werkveld, de gele bolletjes betreffen de getroffen maatregelen in de twee lockdowns, de roze bolletjes hebben betrekking op de afschaling van de maatregelen en de paarse bolletjes representeren de getroffen maatregelen in de gedeeltelijke lockdown.

Uit figuur 1 wordt duidelijk dat het aantal casussen zowel in 2019 als in 2020 van week tot week *fluctueert*. Ondanks deze fluctuatie, wordt in de periodes met vergelijkbare maatregelen een relatieve trend zichtbaar. Uit figuur 1 volgt dat in de periode voorafgaand aan de eerste maatregelen het aantal casussen toenam met 3 procent, ten opzichte van diezelfde weken in 2019. In de periode van de eerste lockdown en daarna zien we over het algemeen dat er minder casussen zijn geregistreerd ten opzichte van diezelfde weken in 2019. Het aantal casussen is in totaal met respectievelijk 15 procent, 4 procent en 8 procent afgenomen.

Vermoedelijke aard huiselijk geweld en kindermishandeling

Figuur 2 laat de verschillende vermoedelijke vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling zien die in 2019 en 2020 in de gemelde casussen geregistreerd zijn, uitgesplitst naar de vier geïdentificeerde periodes van COVID-19. Deze vallen onder zes verschillende typen huiselijk geweld en kindermishandeling⁷. (Ex-)partnergeweld en kindermishandeling is als één categorie beschouwd wanneer dit samen in een casus voorkwam. Bijvoorbeeld als er in een casus sprake is van (ex-)partnergeweld en kinderen hiervan getuigen zijn. De andere categorieën betreffen kindermishandeling, (ex-)partnergeweld, geweld tegen ouders (onder 65 jaar) door hun kinderen (tot 23 jaar), ouderengeweld (boven 65 jaar) en andere problematiek⁸.

Figuur 2. Verhouding van typen huiselijk geweld en kindermishandeling, per COVID-19 periode per jaar

2019: Missende waarden 1-10: 18,1% (N = 321); 11-19: 17,9% (N = 336); 20-41: 12,7% (N = 515); 42-50: 18,0% (N = 288)

2020: Missende waarden 1-10: 12,1% (N = 220); 11-19: 10,6% (N = 170); 20-41: 10,3% (N = 400); 42-50: 30,9% (N = 453)

Uit figuur 2 komt naar voren dat voorafgaand en tijdens de eerste lockdown het aandeel casussen waarin vermoedelijk (ex-)partnergeweld en/of kindermishandeling voorkwam ten opzichte van

⁷ Wanneer meerdere vormen in een casus voorkwamen, is daar als volgt mee omgegaan: (ex-)partnergeweld en kindermishandeling (1) als één categorie gaat boven kindermishandeling, kindermishandeling (2) gaat boven (ex-)partnergeweld, (ex-)partnergeweld (3) boven geweld tegen ouders, geweld tegen ouders (4) boven ouderengeweld, en ouderengeweld (5) boven andere problematiek (6).

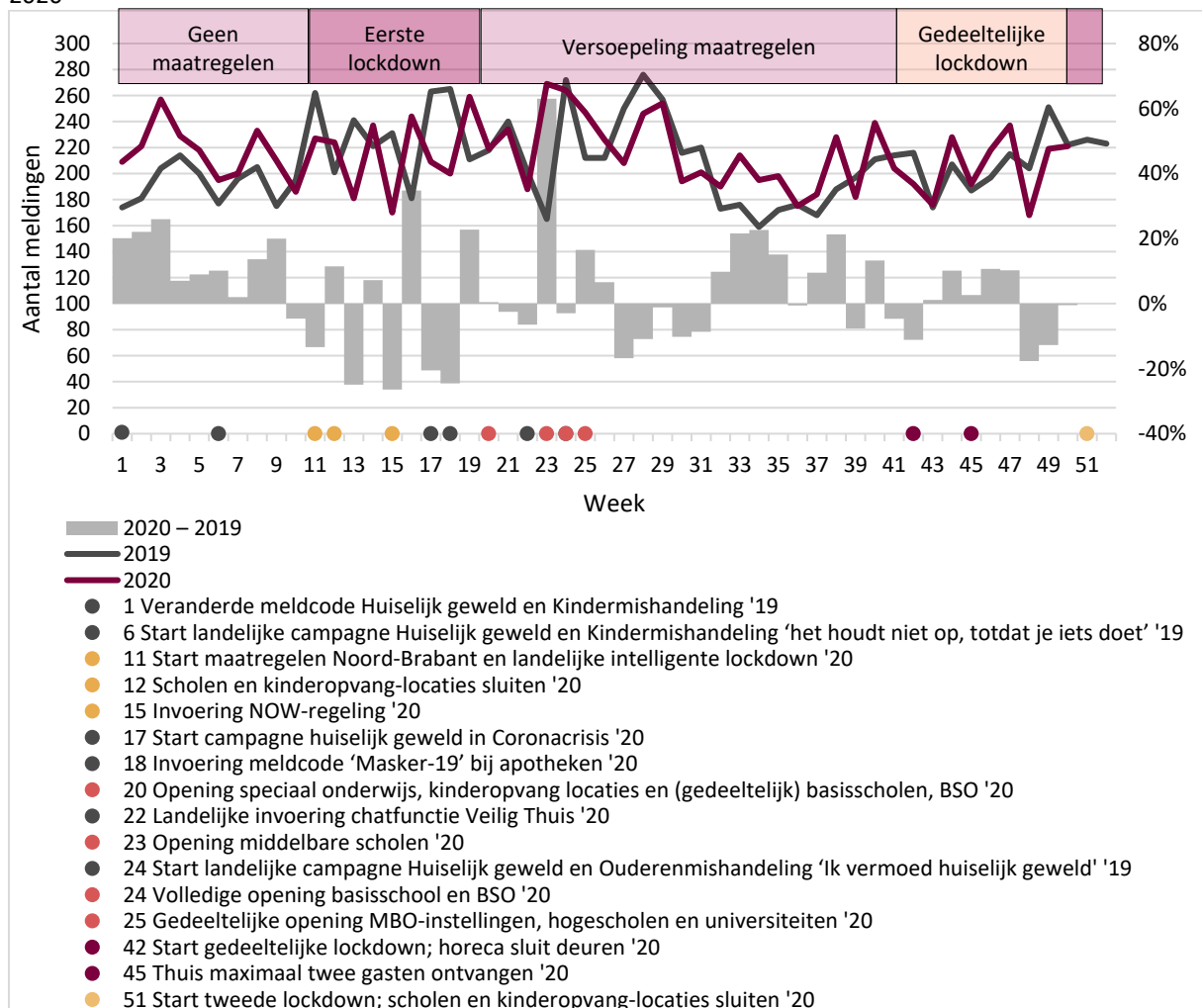
⁸ Onder andere problematiek zijn 'huiselijk geweld overig' (geweld dat door iemand uit de huiselijke- of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd, waarbij huiselijk geweld verwijst naar de relatie tussen plegger en slachtoffer; bijvoorbeeld geweld tussen broer en zus) en 'andere problematiek dan huiselijk geweld of kindermishandeling' (alle andere problemen; wordt alleen aangevinkt als geen van de andere vormen van toepassing is) samengevoegd.

diezelfde periodes in 2019 is toegenomen. Tijdens de eerste lockdown kwam bijvoorbeeld in 17,4% van de casussen vermoedelijk (ex-)partnergeweld en kindermishandeling voor. In diezelfde periode in 2019 werd in 10,4% van de casussen (ex-)partnergeweld en kindermishandeling geregistreerd. Tijdens de periode waarin de maatregelen werden versoepeld en de gedeeltelijke lockdown zijn er bij alle geregistreerde vormen van huiselijk geweld weinig verschillen tussen 2019 en 2020 waar te nemen.

Huiselijk geweld-meldingen per week

In de volgende figuren wordt gekeken naar het aantal huiselijk geweld-meldingen en wie deze meldingen hebben gedaan. In figuur 3 wordt het absolute aantal *meldingen* per week in 2019 en 2020 weergegeven, alsmede de percentuele toe- of afname van het wekelijkse aantal *meldingen* in 2020 ten opzichte van het aantal in dezelfde weken in 2019.

Figuur 3. Absolute aantal meldingen en percentuele toe- of afname van het aantal meldingen per week 2019 – 2020

Noot: In 2019 werden er 10892 meldingen geregistreerd. In 2020 werden er, tot en met week 50, 10719 meldingen geregistreerd.

Net als bij de casussen, *fluctueert* het aantal meldingen in zowel 2019 als 2020 van week tot week. Er kunnen meerdere personen een melding rondom een en dezelfde casus maken. Daarom zijn er verschillen zichtbaar tussen het aantal casussen en het aantal meldingen. Uit figuur 3 volgt dat, in tegenstelling tot het aantal casussen, het aantal meldingen voorafgaand aan de eerste lockdown ten

opzichte van 2019 in totaal met 12 procent is toegenomen. Tijdens de eerste lockdown is het aantal meldingen met 6 procent afgenomen in vergelijking met 2019, terwijl in de periode van de versoepelingen van de maatregelen het aantal meldingen ten opzichte van 2019 met 4 procent is toegenomen. Tijdens de gedeeltelijke lockdown is het aantal meldingen 1 procent afgenomen ten opzichte van 2019.

Wie doet de melding?

Diegene die de melding doet bij Veilig Thuis, wordt de melder genoemd. Melders kunnen vanuit beroepsmatig contact met mogelijke slachtoffers een melding doen (zie ook <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>). Dit wordt door Veilig Thuis-organisaties bijgehouden als een *beroepsmatige* melding. Daarnaast kunnen ook burgers een melding doen. Het gaat dan bijvoorbeeld om slachtoffers zelf of om familieleden, burens of andere bekenden van slachtoffers. Dit wordt door Veilig Thuis-organisaties bijgehouden als een *niet-beroepsmatige* melding. Omdat in sommige periodes van de COVID-19-maatregelen beroepsmatige melders mogelijk minder contact hadden met potentiële slachtoffers (denk aan scholen, kinderopvanglocaties, etc.) is het interessant om te onderzoeken of er per periode (in vergelijking met vorig jaar) verschillen te zien zijn in *wie de meldingen doen*.

Tabel 1. Verhouding van beroepsmatige en niet-beroepsmatige meldingen, per COVID-19 periode per jaar

	Beroepsmatige meldingen		Niet-beroepsmatige meldingen	
	2019	2020	2019	2020
Week 1-10: Geen maatregelen	95,5%	95,5%	4,5%	4,5%
Week 11-19: Eerste lockdown	97%	95,6%	3%	4,4%
Week 20-41: Versoepeling maatregelen	95,3%	95,4%	4,7%	4,6%
Week 42-50: Gedeeltelijke lockdown	95,4%	96%	4,6%	4%

2019: Missende waarden 1-10: 3,4% (N = 65); 11-19: 2,9% (N = 61); 20-41: 2,8% (N = 130); 42-50: 2,8% (N = 52)

2020: Missende waarden 1-10: 1,9% (N = 40); 11-19: 2,1% (N = 40); 20-41: 2,5% (N = 120); 42-50: 2,5% (N = 47)

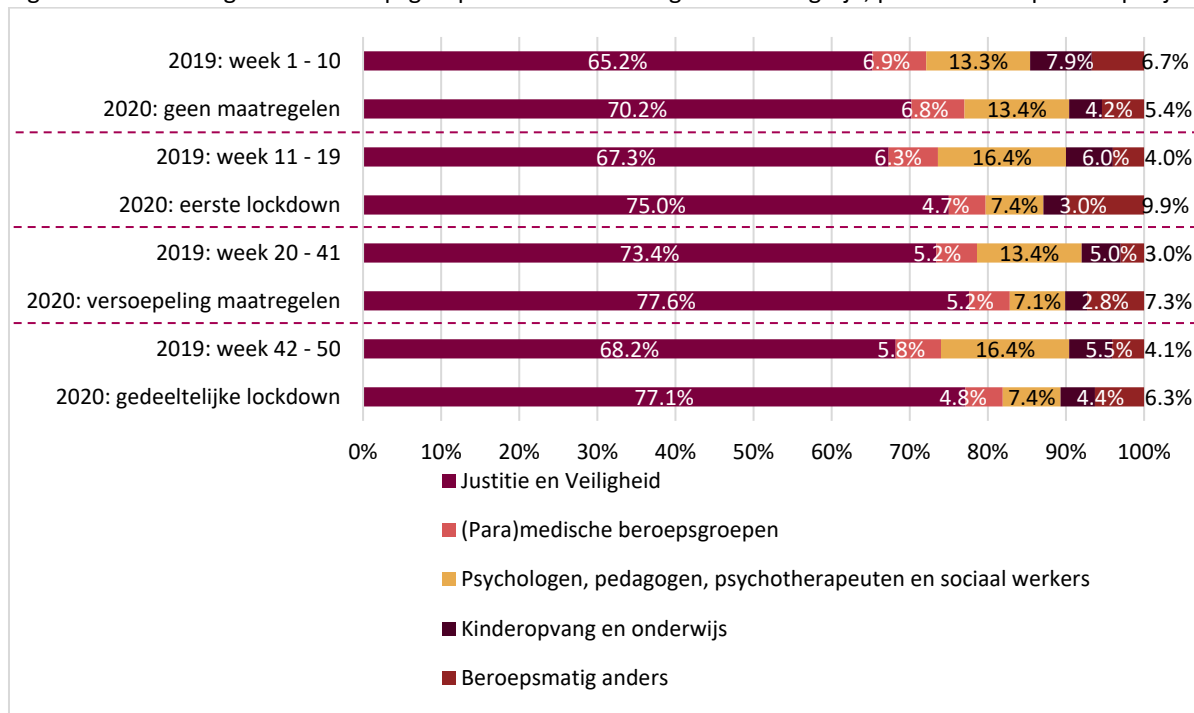
Tabel 1 laat voor de vier verschillende COVID-fases zien hoeveel procent van de meldingen in 2019 en 2020 beroepsmatig- en niet-beroepsmatig waren. Door de invoering van de maatregelen, zoals thuiswerken en thuisblijven, werd er verwacht dat er een verschuiving zou plaatsvinden van beroepsmatige- naar niet-beroepsmatige meldingen. Uit de tabel is echter niet af te leiden dat die verschuiving in de regio Utrecht heeft plaatsgevonden. De verhouding tussen het aantal beroepsmatige meldingen en het aantal niet-beroepsmatige meldingen lijkt in 2020 niet noemenswaardig anders te zijn dan in 2019. Als gevolg van lege registraties (zie 'ontbrekende gegevens') zijn de bevindingen voorlopig en dienen met voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

Beroepsmatige meldingen uitgesplitst naar beroepsgroep

Veilig Thuis-regio's houden ook bij uit welke *beroepsgroep* meldingen afkomstig zijn. Daarbij worden de volgende groepen onderscheiden: Justitie en Veiligheid (waaronder de politie), (para)medische beroepsgroepen, psychologen, pedagogen, psychotherapeuten en sociaal werkers, onderwijs en

kinderopvang en de specificatie ‘anders’⁹. Zie voor de absolute aantallen van meldingen door deze beroepsgroepen in 2019 en 2020 de Bijlage Meldingen.

Figuur 4. Verhouding van de beroepsgroepen waaruit meldingen afkomstig zijn, per COVID-19 periode per jaar

2019: Missende waarden 1-10: 57,6% (N = 1022); 11-19: 58,2% (N = 1138); 20-41: 44,2% (N = 1873); 42-50: 46,6% (N = 809)
 2020: Missende waarden 1-10: 40% (N = 810); 11-19: 13,6% (N = 249); 20-41: 2,6% (N = 117); 42-50: 2,4% (N = 41)

Figuur 4 toont de percentages van de beroepsgroepen waaruit beroepsmatige meldingen afkomstig zijn in 2019 en 2020 in de verschillende geïdentificeerde COVID-19 periodes. Over alle periodes in zowel 2019 als 2020 zijn professionals binnen Justitie en Veiligheid (i.e. de politie) de belangrijkste melders van huiselijk geweld. In elke periode in 2020 is er een toename zichtbaar in meldingen afkomstig van Justitie en Veiligheid in vergelijking met 2019. Vanaf de eerste lockdown zijn relatieve afnames te zien in meldingen gedaan door psychologen, pedagogen, psychotherapeuten en sociaal werkers. De meldingen door de kinderopvang en het onderwijs zijn tijdens alle periodes in 2020 afgenomen ten opzichte van 2019.

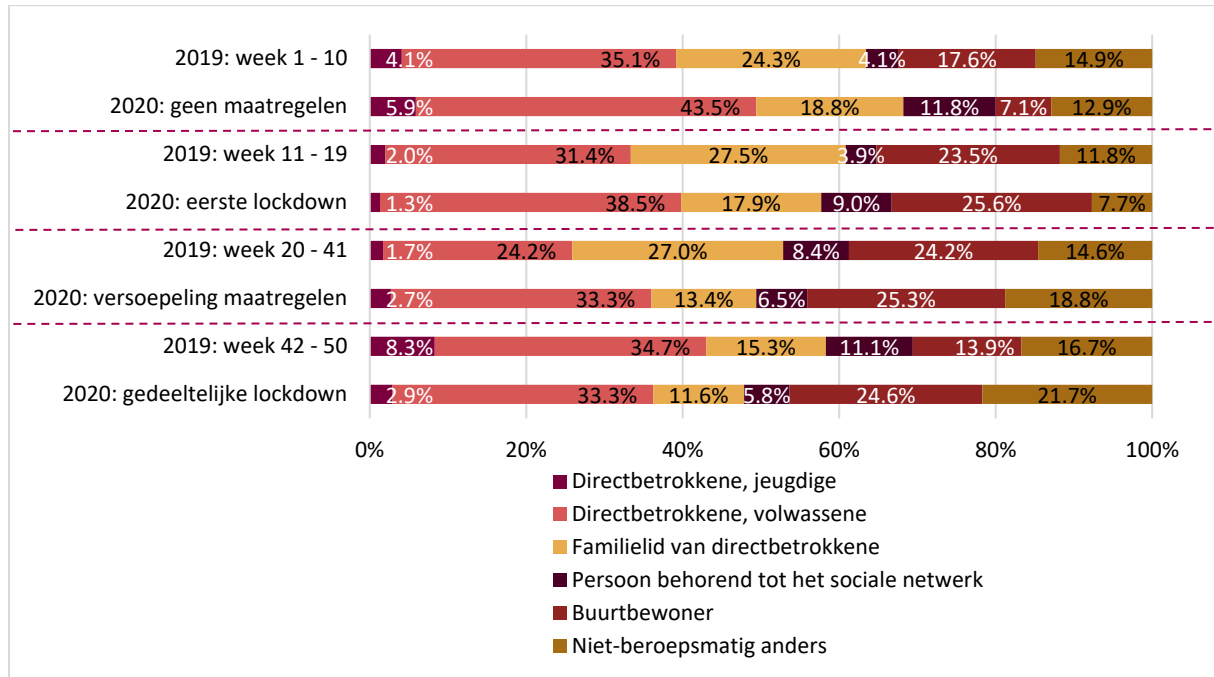
Niet beroepsmatige meldingen uitgesplitst naar rol

Onder niet-beroepsmatige melders worden *burgers* verstaan die ofwel direct betrokken¹⁰ zijn in een huiselijk geweldsituatie, zoals jeugdigen en volwassenen in het gezin, ofwel omstanders van huiselijk geweld zijn, zoals familieleden, personen behorend tot het sociale netwerk, buurtbewoners, vrijwilligers of andere burgers. Zie voor de absolute aantallen van meldingen gedaan door burgers in 2019 en 2020 de Bijlage Meldingen.

⁹ Vanwege het kleine aantal meldingen afkomstig uit paramedische beroepsgroepen zijn deze meldingen samengevoegd met de meldingen uit medische beroepsgroepen. Eveneens zijn meldingen uit het onderwijs en de kinderopvang samengevoegd, omdat een heel klein deel van de meldingen vanuit de kinderopvang komt.

¹⁰ Slachtoffers, plegers of getuigen betrokken in een huiselijk geweld-situatie.

Figuur 6. Verhouding van de rollen van burgers die een melding maken, per COVID-19 periode per jaar

2019: Missende waarden 1-10: 10,8% (N = 9); 11-19: 16,4% (N = 10); 20-41: 15,2% (N = 32); 42-50: 14,3% (N = 12)

2020: Missende waarden 1-10: 10,5% (N = 10); 11-19: 7,1% (N = 6); 20-41: 12,3% (N = 26); 42-50: 5,5% (N = 4)

Figuur 5 toont de verhouding van de groepen burgers die een melding hebben gemaakt in 2019 en 2020, per periode van de COVID-19 maatregelen. Voorafgaand, tijdens en na de eerste lockdown is ten opzichte van 2019 een toename zichtbaar in het aandeel meldingen gedaan door volwassene directbetrokkenen (e.g. 38,5% tijdens de eerste lockdown versus 31,4% in 2019). Het aandeel meldingen gedaan door familieleden is over alle onderscheiden periodes in 2020 ten opzichte van diezelfde periodes in 2019 afgenomen. Meldingen gedaan door buurtbewoners zijn vanaf de eerste lockdown licht toegenomen. Verhoudingsgewijs zijn deze meldingen vooral tijdens de gedeeltelijke lockdown toegenomen (24,6% versus 13,9% in 2019). Als gevolg van lege registraties (zie ‘ontbrekende gegevens’) in de verschillende fases van 2019 en 2020 zijn de bevindingen voorlopig en dienen met voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

De belangrijkste bevindingen

- In vergelijking met 2019 is er in 2020 geen duidelijke toename in het aantal geregistreerde huiselijk geweldcasussen zichtbaar. Het aantal casussen nam alleen toe in de periode voorafgaand aan de eerste maatregelen in 2020. Tijdens de eerste lockdown, in de periode van de versoepelingen en tijdens de gedeeltelijke lockdown nam het aantal casussen af in de regio Utrecht ten opzichte van 2019. Daarbij moet wel worden bedacht dat in januari 2019 de nieuwe Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is ingevoerd. Bovendien is er een landelijke campagne gevoerd om aandacht te vragen voor het melden van huiselijk geweld en kindermishandeling. In de eerste periode van 2020 en tijdens de versoepelingen is het aantal huiselijk geweldmeldingen toegenomen ten opzichte van 2019. Tijdens de eerste lockdown en de gedeeltelijke lockdown nam het aantal meldingen af ten opzichte van 2019.
- In de periode waarin de maatregelen werden versoepeld, heeft er tegen de verwachtingen in geen verschuiving plaatsgevonden van beroepsmatige naar niet-beroepsmatige meldingen. Professionals binnen Justitie en Veiligheid zijn gedurende het gehele jaar de belangrijkste melders van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het aandeel meldingen afkomstig van familieleden van directbetrokkenen was over alle periodes van 2020, dus ook al voorafgaand aan de eerste lockdown, lager dan in 2019. Niettemin hebben de getroffen maatregelen, die de sociale contacten van personen beperkt, er mogelijk toe geleid dat deze groep minder snel vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling hebben kunnen signaleren en/of melden. Mogelijk heeft de start van de landelijke campagne 'Huiselijk geweld in Coronacrisis'¹¹ die er specifiek op was gericht omstanders aan te sporen een melding te maken van huiselijk geweld, ervoor gezorgd dat het aandeel meldingen gedaan door omstanders is toegenomen. Vooral tijdens de gedeeltelijke lockdown is het aandeel meldingen gedaan door buurtbewoners toegenomen. Dat zou erop kunnen duiden dat men in deze periode alerter is geworden op het signaleren van huiselijk geweld.
- Vanwege missende registraties over de vermoedelijke aard van het huiselijk geweld en melders van huiselijk geweld in deze regio, dienen de resultaten met enige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd. Missende waarden kunnen leiden tot een vertekend beeld, doordat informatie over de meldingen en casussen ontbreekt. Deze monitor is daarom beschrijvend van aard.

In deze monitor stonden meldingen uit Utrecht in de periode januari tot december in 2019 en 2020 centraal. Binnenkort beschikt het NSCR ook over landelijke meldingsgegevens van alle 26 Veilig Thuis-regio's. De landelijke dekking van meldingsgegevens betekent dat betrokken onderzoekers de regionale gegevens kunnen afzetten tegen landelijke trends in meldingen. Bovendien zal het NSCR nieuwe regionale en landelijke gegevens die een langere periode beslaan analyseren. In de toekomst zullen we de ontwikkelingen van de tweede lockdown ook kunnen meenemen in de analyses.

¹¹ Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/04/25/start-landelijke-campagne-tegen-huiselijk-geweld-in-coronacrisis>.

Onderzoekers: Veroni Eichelsheim, Anne Coomans, Arjan Blokland, Steve van de Weijer, Sjoukje van Deuren, Meintje van Dijk
Contactpersoon: Veroni Eichelsheim | VEichelsheim@nscr.nl | 06 4137 8828

NSCR
De Boelelaan 1077
1081 HV Amsterdam

Postadres
Postbus 71304
1008 BH Amsterdam

T 020 598 5239
E nscr@nscr.nl
www.nscr.nl

 Het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en
Rechtshandhaving (NSCR) is onderdeel van de
institutenorganisatie van de Nederlandse Organisatie
voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).